

Ἐγκώμιο στην Κοίμηση τῆς Ἀγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου

Θεοδώρου Στουδίτου

Φωνή κεράτινης σάλπιγγας, πού νά ἀντηκῇ δυνατώτερα ἀπό ἀνθρώπινη φωνή καί νά συγκλονίζῃ τά πέρατα, ἀπαιτεῖ ἓνας λόγος πρὸς τιμὴν τῆς ἱερᾶς αὐτῆς ἡμέρας, ἀγαπητοί μου· γι' αὐτό καί κινδυνεύει ν' ἀποτύχῃ τώρα, καθὼς ἀκούγεται προερχόμενος ἀπὸ τὸ ἀσθενές φωνητικό μου ὄργανο. Ἡ Κυρία ὅμως καί Βασίλισσα τοῦ παντός, ἔτσι καθὼς εἶναι ἀφιλόδοξη, θά δεκτῇ νομίζω κι αὐτόν ἐδῶ τὸν σύντομο καί πενικρὸ λόγο πού τῆς προσφέρουμε οἱ δοῦλοι τῆς, ὅμοια μὲ ἐκείνους τοὺς διεξοδικούς καί ἀστραφτεροὺς τῶν σπουδαίων ὁμιλητῶν, μὲ τὸ νά παρακινεῖται σὲ συμπάθεια ἀπὸ τίς προσευχὲς αὐτοῦ πού μὲ προστάζει νά ὁμιλήσω· ἐπειδὴ ἀκριβῶς καί ἓνα μόνο πράγμα προσέχει ἡ φιλάγαθη: τὴν πρόθεσι.

Ἐμπρὸς λοιπόν, συνάξου ὁλόκληρη ἡ οἰκουμένη, ἱεράρχες καί ἱερεῖς, μοναχοί καί κοσμικοί, βασιλεῖς καί ἄρχοντες, ἄνδρες καί γυναῖκες, ἀγόρια καί κορίτσια, φυλές καί γλῶσσες, μὲ ὅλο μαζί τὸ ἔθνος καί τὸ πλῆθος, καί ἀφοῦ ἀλλάξης τὰ φορέματα τῶν ἀρετῶν σου, «ντυμένη» κι ἐσὺ «στά κρόσσια τὰ χρυσὰ καί στολισμένη» (Ψαλμ. μδ' 14), πρόβαλε μὲ πρόσωπο φαιδρὸ καί ὅλο χαρὰ γιόρτασε τῆς Κυριοτόκου Μαρίας τὴν ἑορτὴ, τὴν ἐπικήδεια συγχρόνως καί διαβατήρια· διότι φεύγει ἀπὸ ἐδῶ κάτω καί πηγαίνει

κοντά στά ὄρη τὰ αἰῶνια, τὸ ὄρος ὄντως τὸ Σιών, στοῦ ὁποῖο εὐδόκησε ὁ Θεός νά κατοικῇ, ὅπως ψάλλει ἡ λύρα τοῦ ψαλμωδοῦ. Σήμερα λοιπόν ὁ ἐπίγειος οὐρανός περιβαλλόμενος τήν στολή τῆς ἀφθαρσίας ἀποκτᾷ νέα διαμονή, τήν καλύτερη καί αἰῶνια.

Σήμερα ἡ νοητή καί θεοφώτιστη σελήνη μέ τὸ νά συμβάλλῃ στόν δίσκο τοῦ ἡλίου τῆς δικαιοσύνης ἐκλείπει μέν ἀπό τήν πρόσκαιρη τούτη ζωή, συγχρόνως ὅμως ἀνατέλλει καί λάμπει μέ τήν τιμή τῆς ἀθανασίας. Σήμερα ἡ ὁλόχρυση καί θεοκατασκεύαστη κιβωτός τοῦ ἁγιάσματος ἀναχωρεῖ ἀπό τὰ ἐπίγεια σκηνώματα καί μετακομίζεται στήν ἄνω Ἱερουσαλήμ, γιά νά ἀναπαυθῇ αἰῶνια. Καί ὁ θεοπάτωρ Δαυΐδ μᾶς τὰ τραγουδάει αὐτά μέ τήν κιθάρα του καί ἀναφωνεῖ: «Θά προσαχθοῦν, λέει, παρθένοι», δηλ. ψυχές, «στόν βασιλέα, ἀκολουθώντας πίσω ἀπό αὐτήν θά προσαχθοῦν σέ Σένα» (πρβλ. Ψαλμ. μδ´ 15).

Τώρα λοιπόν, ἐνῶ ἐκλείσε τοὺς αἰσθητοὺς ὀφθαλμοὺς ἡ Θεοτόκος, ὑψώνει γιά χάρι μας τοὺς νοητοὺς, σάν λαμπροὺς καί μεγάλους φωστῆρες πού ποτέ ὡς τώρα δέν βασίλεψαν, γιά νά ἀγρυπνοῦν καί νά ἐξιλεώνουν τόν Θεό ὑπέρ τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου. Τώρα, ἐνῶ στά θεοκίνητα χεῖλη της ἐσίγησε ὁ ἑναρθρος λόγος, αἰίλαλο ἀνοίγει τὸ πρεσβευτικό της στόμα ὑπέρ ὅλου τοῦ γένους. Τώρα, ἐνῶ συνέστειλε τίς σωματικές καί θεοφόρες της παλάμες, τίς ὑψώνει ἄφθαρτες πρὸς τόν Δεσπότη ὑπέρ ὁλόκληρης τῆς οἰκουμένης. Τώρα, ἐνῶ μᾶς ἀπέκρυψε τὰ ἡλιοειδῆ καί φυσικά χαρακτηριστικά της, ἀκτινοβολεῖ διὰ μέσου τῆς

σκιαγραφίας τῆς εἰκόνας της καί τήν παρέχει στόν λαό πρὸς ἀσπασμὸ εὐεργετικὸ καί σχετικὴ προσκύνησι, εἴτε τὸ θέλουν οἱ αἵρετικοὶ εἴτε ὄχι. Ἐνῶ λοιπὸν πέταξε ἐπάνω ἡ πάναγνος περιστέρα, δὲν παύει νὰ φυλάττῃ τὰ κάτω. Ἐνῶ ἐξῆλθε τοῦ σώματος, μὲ τὸ πνεῦμα της εἶναι μαζί μας. Ἐνῶ ὁδηγήθηκε στοὺς οὐρανούς, ἐξοστρακίζει ἀπὸ ἀνάμεσά μας τοὺς δαίμονες μεσιτεύοντας πρὸς τὸν Κύριο.

Κάποτε, μέσῳ τῆς προμήτορος Εὐας ὁ θάνατος εἰσῆλθε καί κυρίευσεν τὸν κόσμον· τώρα ὅμως συναντώντας τὴν μακαρία θυγατέρα ἐκείνης ἀποκρούστηκε καί κατανικήθηκε ἀπὸ τὸ ἴδιο ἐκεῖνο μέρος ἀπ' ὅπου τοῦ εἶχε δοθῇ ἡ ἐξουσία. Ἄς χαρῇ λοιπὸν τὸ γυναικεῖο φύλον, ποὺ ἀντὶ ντροπῆς ἀποκομίζει δόξα. Ἄς χαρῇ καί ἡ Εὐα, διότι δὲν εἶναι πιά κατηραμένη, ἀλλὰ ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἀπόγονό της εὐλογημένο τὴν Μαρία. Ἄς σκιρτήσῃ ἡ κτίσις ὁλόκληρη, καθὼς ἀντλεῖ μυστικὰ τὰ νάματα τῆς ἀφθαρσίας ἀπὸ τὴν παρθενικὴ πηγὴ καί ἀπαλλάσσεται ἔτσι ἀπὸ τὴν θανατηφόρα δίψα.

Τέτοια εἶναι ἡ ἑορτὴ ποὺ ἔχουμε σήμερα. Τόσο μεγάλα εἶναι τὰ γεγονότα ποὺ ὑμνολογοῦμε. Αὐτὰ μᾶς χαρίζει ἡ χριστοανθῆς ρίζα τοῦ Ἰεσσαί, ἡ ἱερόβλαστη ράβδος τοῦ Ἀαρών, ὁ νοητὸς παράδεισος τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὁ ἔμψυχος λειμῶνας τῶν παρθενικῶν ἀρωμάτων, ἡ ἀνθισμένη θεογεώργητη ἄμπελος τοῦ ὠρίμου καί ζωογόνου βότρυος, ὁ ὑψηλὸς καί ἐπηρμένος χερουβικὸς θρόνος τοῦ Παμβασιλέως, ὁ οἶκος ὁ γεμάτος ἀπὸ τὴν δόξα Κυρίου, τὸ ἅγιον καταπέτασμα τοῦ Χριστοῦ, ὁ φωτεινότατος τόπος τῆς

ἀνατολῆς, αὐτὰ μᾶς χαρίζει, καθὼς κοιμήθηκε σήμερα ἐν εἰρήνῃ καὶ δικαιοσύνῃ. Λέω κοιμήθηκε, ὅχι ὅμως καὶ πέθανε. Πέρασε ἀπὸ τὴν γῆ στὸν οὐρανὸ, ὅμως δὲν ἐγκατέλειψε τὴν ὑπεράσπισι τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Μέ ποιά λόγια λοιπὸν νὰ παραστήσουμε τὸ μυστήριό σου; Ἀδυνατοῦμε νὰ τὸ σκεφθοῦμε· εἴμαστε ἀσθενεῖς γιὰ νὰ τὸ ἐκφράσουμε· ἱλλιγγιοῦμε νὰ τὸ περιγράψουμε. Διότι εἶναι παράξενο καὶ ὑψηλὸ καὶ ἀνώτερο γιὰ κάθε διάνοια. Δὲν σχετίζεται καὶ δὲν ταιριάζει μέ κάτι ἄλλο, ὅπως συμβαίνει μέ τὰ ὑπόλοιπα πράγματα, ἔτσι ὥστε νὰ εἴμαστε σέ θέσι νὰ δώσουμε πρόχειρα τίς ἀποδείξεις ἀπὸ τὰ γύρω μας πράγματα. Ἀντίθετα, ἀπὸ τὰ ὑπερβατικά καὶ ἀνώτερά μας κατανοοῦμε μέ εὐλάβεια ὅσα ἀναφέρονται σέ σένα, καὶ σέ σένα μόνη παραδίδουμε τὰ ὑπὲρ ἄνθρωπον. Διότι ἄλλαξες τὴν φύσι κατὰ τὴν ἄρρητη γέννησι. Ποῦ ἄλλοῦ ἄκουσε κανεὶς παρθένο νὰ συλλαμβάνη ἀσπόρως! Ὡ θαῦμα! Τὴν μητέρα καὶ λεχῶνα τὴν βλέπουμε ἄφθορη παρθένο, ἐπειδὴ Θεὸς ἦταν αὐτὸ ποὺ γέννησε. Τὸ ἴδιο λοιπὸν καὶ στή ζωηφόρο κοίμησί σου: μέ τὸ εἶσαι διαφορετικὴ ἀπὸ τοὺς ὑπολοίπους, μόνη ἐσύ κατέχεις δικαιολογημένα τὴν ἀφθαρσία καὶ τῶν δύο (ψυχῆς δηλ. καὶ σώματος).

Ἄς μᾶς ἀφηγηθῇ ὅμως ἡ Σιών τὰ παράδοξα ἐκείνης τῆς ἡμέρας. Εἶχε λοιπὸν συμπληρωθῇ τὸ ὄριο τῆς ζωῆς. Εἶχε φθάσει ἡ ὥρα τοῦ θανάτου. Προγνώρισε σὰν μητέρα Θεοῦ ἡ Παναγία τὸν καιρὸ τῆς μεταστάσεως. (Καὶ πόσα περισσότερα ἀπὸ τὸν καθένα ποὺ σὰν ἀπλὸς δοῦλος προφητεύει δὲν θὰ ἔδινε κανεὶς, ἀδελφοί μου φιλόχριστοι,

πρός τὴν μητέρα τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνώτερη ἀπὸ ὅλους τοὺς προφῆτες;) Ὅταν λοιπὸν τὰ αἰσθάνθηκε αὐτὰ καὶ τὰ κατάλαβε, τί μᾶς λέει ἡ παράδοσις πῶς προσευχόταν καὶ παρακαλοῦσε;

«Ἐφθασε ἡ ἡμέρα τῆς ἐξόδου μου· ἔφθασε ὁ χρόνος τῆς ἐκδημίας μου πρὸς ἐσένα. Ἄς παρευρεθοῦν ἐδῶ αὐτοὶ ποὺ θὰ ὑπηρετήσουν στὸν ἐνταφιασμό μου, Δέσποτα· εἶθε νὰ σταθοῦν στὸ προσκέφαλό μου οἱ λειτουργοὶ ποὺ θὰ τελέσουν τὴν κηδεία μου. Καὶ στὰ μὲν χέρια σου νὰ ἀφήσω τὸ πνεῦμα μου, στὰ δὲ χέρια τῶν μαθητῶν σου, γιὰ νὰ τὸ ἐνταφιάσουν, τὸ ἄψαυστο καὶ θεοδόχο σῶμα μου, ἀπὸ ὅπου ἀνέτειλες ἐσύ ἡ ἀθανασία. Ἄς παρασταθοῦν κοντά μου νὰ μοῦ δώσουν χαρὰ αὐτοὶ ποὺ βρίσκονται διεσπαρμένοι στὰ πέρατα τῆς γῆς, οἱ κήρυκες καὶ ὑπηρέτες τοῦ εὐαγγελίου σου. Κι ἂν ἐσύ εὐδόκησες νὰ μετατεθῇ ζωντανὸς ἀκόμη ὁ δίκαιος Ἐνώχ στὸν οὐρανό, γιατί' ἔτσι ἔπρεπε, καὶ ὁ Θεοβίτης Ἡλίας ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς νὰ ἀνυψωθῇ μέ πύρινο ἄρμα πρὸς ἄγνωστες χῶρες, γιὰ νὰ ἀναμένουν καὶ οἱ δύο τὸν χρόνο τῆς φρικτῆς καὶ παμφώτεινης δευτέρας παρουσίας σου, καὶ ἂν πάλι γιὰ μιὰ ἀνάγκη τοῦ Δανιὴλ ἐθαυματούργησες, ὥστε μέσα σὲ μιὰ στιγμή ὁ προφῆτης Ἀββακούμ νὰ μεταφερθῇ ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ στὴν Βαβυλώνα καὶ πάλι νὰ ἐπιστρέψῃ, τότε τί σοῦ εἶναι ἀδύνατο καὶ μόνο ἂν τὸ θελήσῃς;»

Αὐτὰ μόλις εἶπε ἡ πανύμνητος, νὰ ποὺ κατέφθασε καὶ ἡ δωδεκάδα τῶν ἀποστόλων, ἀπὸ διαφορετικὴ κατεύθυνσι ὁ καθένας, σὰν σύννεφα σπρωγμένα ἀπὸ τίς πτέρυγες τοῦ

Πνεύματος, πού ἦλθαν καί στάθηκαν κοντά στή νεφέλη τοῦ φωτός. Τί λέγει λοιπόν ἐκείνη πού ἔχει τὰ θεϊκά, τὰ πολλά, τὰ μεγάλα ὀνόματα, φέρνοντας, καθὼς ἦταν ξαπλωμένη, ἓνα γύρο τὸ βλέμμα της καί ἀντικρῦζοντας αὐτοὺς πού ζητοῦσε;

«Ἄς ἀγαλλιάσῃ ἡ ψυχὴ μου γιὰ τὸν Κύριο καί αὐτὸ θὰ γίνῃ γιὰ μένα εὐφροσύνη καί αἴνεσις καί μεγαλεῖο ἐκ μέρους ὅλων τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς. Διότι μοῦ συγκέντρωσε τὰ θεμέλια τῆς Ἐκκλησίας, μοῦ συνάθροισε τοὺς ἄρχοντες τῆς οἰκουμένης, τοὺς θαυμαστοὺς ὑπηρέτες τῆς κηδεῖας μου. (ὦ μεγαλοφυὲς θαῦμα! ὦ ἔργο μητρικῆς ἀφοσιώσεως πρὸς τὸν υἱό! ὦ δῶρο υἱικῆς σχέσεως πρὸς τὴν μητέρα!). Σὰν ἄλλος οὐρανὸς μοῦ φάνηκε τὸ δωμάτιο, μέ τὸ περικλείῃ μέσα του τοὺς φωστῆρες τοῦ κόσμου. Ναὸς Κυρίου φάνηκε ἡ ὀροφή, πού ἔφερε κοντά μου τοὺς θεῖους μύστες καί ἱεουργούς. Δέν θὰ μελετήσῃ πιά ἡ συμμορία τῶν Ἰουδαίων νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν ἐναντίον μου παραλογισμό. Δέν θὰ ὀπλίσῃ πιά ἐναντίον μου τὸ θρασύ του χέρι, γιὰ νὰ μέ φονεύσῃ τὸ συνέδριο τῶν ἱερέων. (Διότι κάποτε τὸ εἶχαν σχεδιάσει καί , μαζί μέ τὸν Υἱό, θὰ φόνευαν οἱ αἰμοχαρεῖς καί τὴν Μητέρα, ἀλλὰ ἀπέτυχαν στό σκοπὸ τους, γιατί τοὺς ἐμπόδισε ἄνωθεν ἡ θεία πρόνοια). Μεταβιβάζομαι σέ τόπους κατοικίας ἀπαραβίαστους, ὅπου δέν μπορεῖ ὁ ἐχθρὸς νὰ εἰσαγάγῃ τίς παγίδες τῆς κακίας· ὅπου θὰ μπορῶ νὰ ἀντικρῦσω τὴν τερπνότητα τοῦ Κυρίου καί νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν Ναόν, ἐγὼ ὁ παμφώτεινος ναὸς Του». Καί τί εἶπαν τότε πρὸς αὐτὴν οἱ μακάριοι ἀπόστολοι μέ

λόγια είτε δικά τους είτε διαλεγμένα από τά στόματα τῶν προφητῶν;

«Χαῖρε κλίμαξ πού στηρίζεσαι στή γῆ καί φτάνεις στόν οὐρανό, μέσω τῆς ὁποίας ἔγινε ἡ κάθοδος πρός ἡμᾶς καί ἡ ἀνοδος πρός τοὺς οὐρανοὺς τοῦ Κυρίου, κατὰ τόν μεγάλο πατριάρχη Ἰακώβ» (βλ. Γεν. κη' 12).

Χαῖρε βάτε μέ τήν τόσο παράδοξη μορφή, ἀπό τήν ὁποία ἐμφανίστηκε ἄγγελος Κυρίου σέ μορφή πύρινης φλόγας καί τήν ὁποία ἐνῶ ἡ φωτιά ἔκαιγε, δέν τήν κατέκαιε, κατὰ τόν μεγάλο θεόπτη Μωϋσῆ (βλ. Ἑξ. γ' 2-3).

Χαῖρε ὁ θεοδέγμων πόκος, ἀπό τόν ὁποῖο στράγγισε ἡ οὐράνια δρόσος, μία λεκάνη γεμάτη νερό, κατὰ τόν θαυμασιώτατο Γεδεών (βλ. Κριταί ς' 38).

Χαῖρε πόλις τοῦ βασιλέως τοῦ μεγάλου (βλ. Ψαλμ. μζ' 3), τήν ὁποία θαυμάζουν καί μεγαλύνουν οἱ βασιλεῖς (βλ. Ψαλμ. μζ' 5-6) μαζί μέ τόν ἀσματογράφο Δαυίδ.

Χαῖρε ἡ νοητή Βηθλεέμ, ὁ οἶκος τοῦ Ἑφραθᾶ, ἀπ' ὅπου ἐξῆλθε ὁ βασιλεύς τῆς δόξης, γιά νά καταστῇ ἄρχοντας στόν λαό τοῦ Ἰσραήλ, τοῦ ὁποίου «αἱ ἔξοδοι ἀπ' ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος» (Μιχ. ε' 1), ὅπως λέει ὁ Μιχαίας ὁ θειότατος.

Χαῖρε τό κατάσκιο παρθενικό ὄρος, ἀπό τό ὁποῖο ἐμφανίστηκε ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραήλ, κατὰ τόν θεόφωνο Ἀββακούμ (βλ. Ἀββακ. γ' 3).

Χαῖρε λυχνία όλόχρυση καί φωτοφόρε, ἀπό τήν ὁποία ἔλαμψε στούς «ἐν σκότει καί σκιᾷ θανάτου καθημένους» (Ψαλμ. ρς΄ 10) τό ἀπρόσιτο φῶς τῆς Θεότητος, κατά τήν ρῆσι τοῦ θεσπέσιου Ζαχαρία (βλ. Ζαχ. δ΄ 2).

Χαῖρε τό παγκόσμιο ἱλαστήριο τῶν ἀνθρώπων , διά τοῦ ὁποίου σέ ἀνατολή καί δύσι δοξάζεται στά ἔθνη τό ὄνομα τοῦ Κυρίου καί παντοῦ προσφέρεται θυμίαμα στό ὄνομά Του κατά τόν ἀγιώτατο Μαλαχία (βλ. Μαλαχ. α΄ 11).

Χαῖρε νεφέλη ἀνάλαφρη, πάνω στήν ὁποία κάθησε ὁ Κύριος κατά τόν ἱεροφωνότατο Ἡσαία (βλ. Ἡσ. ιθ΄ 1).

Χαῖρε ἡ ἱερὰ βίβλος τῶν προσταγμάτων τοῦ Κυρίου καί ὁ νεοχάρακτος νόμος τῆς Χάριτος, χάριν τῆς ὁποίας μᾶς ἔγιναν γνωστά ὅσα ἀρέσουν σόν Θεό, κατά τόν πολυθρήνητο Ἰερεμία (πρβλ.. Ἰερ. κε΄ 13).

Χαῖρε ἡ κλεισμένη πύλη, διά τῆς ὁποίας ὁ Κύριος καί Θεός τοῦ Ἰσραήλ εἰσῆλθε καί ἐξῆλθε κατά τόν μεγάλο θεόπτη Ἰεζεκιήλ (βλ. Ἰεζ. μδ΄ 2 κ. ἐξ).

Χαῖρε τό ἀλατόμητο ἀπό χέρι ἀνθρώπου καί ὑψηλότατο ὄρος, ἀπό τό ὁποῖο ἀπεκόπη ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος, κατά τόν θεολογικώτατο Δανιήλ (βλ. Δαν. β΄ 34, 45).

Καί ποιός νοῦς νά χωρέση ἢ ποιός λόγος νά ἀφηγηθῇ ὅσα ἐκεῖ ἔψαλλαν, ὅσα εἶπαν, ὅσα ἐμακάρισαν οἱ θεολόγοι; Ὅταν λοιπόν ἱερούργησαν ἱερῶς ὅσα ταίριαζε καί ἐπετέλεσαν τά ἅγια ἀγίως, νά πού ἔφθασε καί ὁ Κύριος μέ τήν δόξα τῆς δυνάμεώς του καί ὅλη τήν στρατιά τοῦ οὐρανοῦ. Καί ἀοράτως μέν λειτουργοῦσαν οἱ ἀσώματοι,

σωματικῶς δέ γίνονταν ὕμνωδοί τῆς θείας μεγαλειότητος οἱ ἀπόστολοι. Σύμμεικτη ἦταν, ἀδελφοί μου, ἡ πανήγυρις καί ὁ χορός οὐράνιος μαζί καί ἐπίγειος—κι ἄς μή ξενίση ὁ λόγος μου καθώς σκιαγραφεῖ τὰ θεοπρεπῆ γεγονότα—ἀποτελούμενος ἀπό Ἀγγέλους, Ἀρχαγγέλους, Κυριότητες, Θρόνους, Ἀρχές, Ἐξουσίες, Δυνάμεις, τίς Χερουβικές καί Σεραφικές, ἀποστόλους, μάρτυρες, δικαίους, ἄλλους νά προτρέχουν, ἄλλους νά προὔπαντοῦν, ἄλλους νά ἡγοῦνται, ἄλλους νά προηγοῦνται, ἄλλους νά ἀκολουθοῦν καί ἄλλους νά παρακολουθοῦν, καί ὅλους νά φωνάζουν καρμόσινα μέ ἓνα στόμα: «Ἄσατε τῷ Κυρίῳ» (Ἱερ. κ' 13) «αἰνέσατε τόν Κύριον» (ἐνθ' ἄνω.) «εὐλογημένος Κύριος ἐπὶ δίκαιον ὅρος τὸ ἅγιον αὐτοῦ» (Ἱερ. λη' 23) καί «ἀνυψωθήτω ὁ οὐρανός εἰς τὸ μετέωρον» (πρβλ. Ἱερ. λη' 35). Ποιός λοιπόν ἄκουσε ποτέ εἰς τὸν αἰῶνα τέτοιο ἐξόδιο, φιλόχριστοι ἀδελφοί; Ποιός γνώρισε τὴν προπομπή μιᾶς τέτοιας κηδείας; Ποιός κατάλαβε ποτέ μέχρι τώρα τέτοια μετάβασι, σάν κι αὐτὴ πού ἀξιώθηκε ἡ Μητέρα τοῦ Κυρίου μου; Καί δέν εἶναι παράξενο. Γιατί ἀκριβῶς καί κανένας δέν φάνηκε ποτέ ὑπέρτερος ἀπὸ αὐτήν, πού εἶναι μεγαλύτερη ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Φρίττει τὸ πνεῦμα μου, ὦ Παρθένε, καθώς βάζω σὲ μυαλό μου τὸ μεγαλεῖο τῆς μεταστάσεώς σου. Μένει ἐκπληκτος ὁ νοῦς μου, καθώς ἀναλογίζομαι τὸ θαῦμα τῆς κοιμήσεώς σου. Δένεται ἡ γλῶσσα μου, καθώς πάει νά διηγηθῇ τὸ μυστήριον τῆς παλινζωΐας σου. Διότι ποιός εἶναι ἐκεῖνος πού θά μπορούσε ἐπάξια «νά κἀνῃ γνωστοὺς ὅλους τοὺς ὕμνους

σου» (Ψαλμ. ρε' 9 2) ἢ «νά ἐξιστορήσῃ ὅλα τὰ θαυμάσιά σου (Ψαλμ. οδ' 1)»; Ποιὸς νοῦς ὑψηγόρος θά ρητορεύσῃ, ποιὰ γλῶσσα μεγαλόστομη θά ὁμιλήσῃ, θά ἐξαγγείλῃ καί θά παραστήσῃ τὰ κατὰ σέ, θά ἀποδώσῃ τὰ λόγια σου ἢ θά σταθῇ ἀντάξια τῶν δικῶν σου θαυμασίων, τελετῶν, πανηγύρεων, ἑορτῶν, διηγήσεων, ἐγκωμίων; Γι' αὐτό καί ἐπὶ τοῦ παρόντος μυστηρίου ἡ γλῶσσα μας ἀποδεικνύεται ἀδύνατη, ἄτονη, ἀποτυχημένη, ἀποδοκιμασμένη. Διότι πράγματι ὑπερέχεις, ὑπερβάλλεις, ὑπερτερεῖς ἀσυγκρίτως, σέ ὕψος καί μέγεθος ἀπό τόν ἀνώτατο οὐρανό· σέ λαμπρότητα ἀγνείας, ἀπό τό ἡλιακό φῶς· σέ ἀπόκτησι παρρησίας, ἀπό τό ἀγγελικό ἀξίωμα κάθε αὐλῆς καί λογικῆς ὑπάρξεως τῶν νοητῶν καί νοερῶν δυνάμεων.

Ἀλλά τί ἐπίσημη καί λαμπρή— μέ ἀγαλλίασι τό λέω—ἡ πανήγυρις σου! Πόσο σημειοφόρος καί θαυματουργική ἡ μετὰστασίς σου! Πόσο ζωοπάροχος καί ἀφθαρτοδώρητος ὁ ἐνταφιασμός σου, μητέρα τοῦ φωτός! Τώρα ὅμως πού πέρασες τὰ σύννεφα καί ἀνέβηκες στόν οὐρανό καί μπῆκες στά ἅγια τῶν ἁγίων «ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως καί ἐξομολογήσεως» (Ψαλμ. μα' 5), ἀξίωσε, Θεοτόκε, νά εὐλογήσῃς πλούσια τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης. Μέ τίς πρεσβεῖες σου κάνε εὐκρατους τοὺς καιροὺς· χάριζε τήν βροχή στήν ὥρα της· κατεύθυνε σωστά τοὺς ἀνέμους· κάνε τήν γῆ νά καρποφορῇ· δώρισε τήν εἰρήνην στήν Ἐκκλησία· κράτυνε τήν Ὁρθοδοξία· φύλαγε τήν βασιλεία· ἀπόκρουε τίς ἐπιθέσεις τῶν βαρβάρων· σκέπαζε ὁλόκληρο τό γένος τῶν Χριστιανῶν· τέλος δέ συγχώρησε καί τήν δική μου

τόλμη. Διότι δικός σου είναι αὐτός ὁ λόγος, Μητέρα τοῦ Θεοῦ, καί σὺ προφήτευσες μελωδικά ἐκεῖνο ποῦ θὰ γινόταν: «Διότι νὰ ποῦ ἀπὸ τώρα, εἶπες, θὰ μὲ μακαρίζουν ὅλες οἱ γενεές» (Λουκ. α' 48).

Ἐπειδὴ λοιπὸν δέν εἶναι δυνατόν νὰ ἀποδειχθῇ ψευδὴς ὁ θεῖος σου λόγος, δέξου κι ἀπὸ μένα τὸν ἀνάξιο δοῦλο σου, αὐτὴ τὴν κατὰ δύναμιν προσφώνησι καὶ «δὸς μου πάλι τὴν ἀγαλλίασι ποῦ μοῦ χαρίζει ἡ σωστικὴ σου βοήθεια» (Ψαλμ. ν' 14). Μὲ τὴν δύναμι τῶν πρεσβειῶν σου στήριξέ με μαζί μὲ τὸν συγγενῇ μου καὶ πνευματικὸ πατέρα μου καὶ μὲ τὸ ποίμνιο ποῦ μοῦ ἔχουν ἐμπιστευθῇ· ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ καὶ τὸ κράτος μαζί μὲ τὸν παντοκράτορα Πατέρα καὶ τὸ ζωοποιό Πνεῦμα, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.